ἡ ἐπιδρομὲς τῶν ἀεροπλάνων δὲν εἶχαν γενικευθεῖ ἀκόμα. Οἱ κάτοικοι μάλιστα τῶν μετόπισθεν δὲν ἤξεραν νὰ ξεχωρίζουν τὰ ἀεροπλάνα τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης χώρας. Τότε ἀκριβῶς ἕνα Γερμανικὸ ἀεροπλάνο ἀναγκάστηκε νὰ προσγειωθῆ σὲ γαλλικὸ ἔδαφος, ἐπειδὴ εἶχε ἀνοίξει μιὰ μικρὴ τρύπα στὴ βενζινοποθήκη του. Μόλις τὸ εἶδαν νὰ προσγειώνεται, πολυάριθμοι χωριάτες ποὺ ἦσαν ἐκεῖ γύρω στοὺς ἀγρούς, ἔτρεξαν ἀμέσως κοντά του. Οἱ δυὸ Γερμανοὶ ἀεροπόροι ποὺ ἐπέβαιναν τοῦ ἀεροπλάνου, ἑτοιμαζόπουσαν νὰ πουλήσουν ἀκριβὰ τὴ ζωή τους, τόσῳ μᾶλλον, καθόσον μεταξὺ τῶν χωρικῶν διέκριναν καὶ ἕναν χωροφύλακα. Παραδόξως ὅμως ἀντελήφθησαν ἀμέσως, ὅτι καὶ οἱ χωριάτες καὶ ὁ χωροφύλακας εἶχαν ὕφος φιλικό. Ἕνας μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς φώναξε γαλλικά:

— Ζήτω ἡ Ἀγγλία!

— Ζήτω ἡ Ἀγγλία! ἐπανέλαβαν ἀμέσως κ' οἱ ἄλλοι.

Τότε οἱ ἀεροπόροι κατάλαβαν τί εἶχε συμβεῖ. Καθὼς φοροῦσαν γοῦνες, δὲν φαινόντουσαν καθόλου ἡ γερμανικὲς στολές τους κ' ἔτσι οἱ χωριάτες τοὺς εἶχαν περάσει γιὰ Ἄγγλους. Πλησίασαν λοιπὸν πρὸς τοὺς χωριάτες καὶ ὁ ἕνας, ποὺ μιλοῦσε καλὰ ἀγγλικά, ρώτησε:

— Μήπως ξέρει κανεὶς σας ἀγγλικά;

Ὅλοι κίνησαν τὰ κεφάλια τους ἀρνητικά. Τότε μὲ τὰ λίγα γαλλικὰ ποὺ ἤξεραν οἱ Γερμανοὶ ἀεροπόροι, ἄρχισαν νὰ συνεννοοῦνται μαζύ τους καὶ τοὺς ἐξήγησαν τί τοὺς συνέβαινε. Ἀμέσως ὁ χωροφύλακας καὶ οἱ χωριάτες ἔστειλαν νὰ φωνάξουν ἕναν μηχανικὸ ἀπ' τὸ γκαράζ τῆς γειτονικῆς κωμοπόλεως. Ἔπισι οἱ Γερμανοὶ ἐβούλωσαν τὴν τρυπίτσα τῆς βενζινοποθήκης τους, τὴν ἐγέμισαν μὲ βενζίνα, τὴν ὁποίαν ἐκουβάλησαν οἱ χωριάτες ἀπ' τὸ ἴδιο γκαράζ καὶ σὲ λίγη ὥρα ἀπεγειώθησαν κ' ἔφυγαν αἰσίως, ἐνῶ οἱ Γάλλοι χωριάτες ἐζητωκραύγαζαν ὑπὲρ τῆς Ἀγγλίας.

* * *

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πολέμου, ὅλοι σχεδὸν οἱ Γερμανοὶ ἀεροπόροι εἶχαν μιὰ περίεργη δεισιδαιμονία. Ὅταν ξεκινοῦσαν γιὰ ἐπιδρομὴ ἢ γιὰ ὁποιαδήποτε ἐναέριο ἀποστολή, θεωροῦσαν προμερὰ γρουσούζικο τὸ νὰ τοὺς εὐχηθῆ κανείς: «Καλὴ ἐπιτυχία». Τοὐναντίον μάλιστα θεωροῦσαν γουρλίδικο νὰ τοὺς καταραστῆ κανείς. Γι' αὐτό, καὶ ἡ συνηθισμένη φράσις ποὺ ἔλεγαν οἱ ἀεροπόροι καὶ οἱ φίλοι τους σ' ὅποιον ξεκινοῦσε γιὰ ἀποστολή, ἦταν: «Νὰ τσακίσης τὸν σβέρκο σου» ἢ «Νὰ μᾶς φέρουν τὰ κομμάτια σου»! Ἂν καμμιὰ φορὰ κανεὶς ἀνίδεος εὐχόταν καλὴ ἐπιτυχία σὲ ἀεροπόρο ποὺ ξεκινοῦσε γιὰ ἀποστολή, ἐκεῖνος κατέβαινε ἀμέσως ἀπ' τὸ ἀεροπλάνο του καὶ προτιμοῦσε νὰ τὸν στείλουν στὸ στρατοδικεῖο ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας, παρὰ νὰ πετάξη ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

Ἄλλη πρόληψις τῶν ἀεροπόρων ἦταν νὰ χώνουν μέσα στὸν ἀεροπορικὸ σκοῦφο τους γιὰ μασκοτ μιὰ γυναικεία κάλτσα μεταχειρισμένη, δῶρο τῆς φίλης τους!...

ΓΙΑΤΙ ΤΟΣΚΑΣΕ

Ὅταν ὁ περίφημος Γάλλος σατυρικὸς ποιητὴς Ραμπελαὶ ἀκολούθησε κάποτε τὸν καρδινάλιο Μπελλὰ στὴ Ρώμη, ὁ δεύτερος τὸν πῆρε καὶ τὸν πῆγε μαζύ του πρὸς ἐπίσκεψη τοῦ Πάπα. Ἅμα ὅμως παρουσιάστηκαν στὸν ποντίφηκα καὶ ὁ καρδινάλιος ἔσκυψε νὰ φιλήση τὰ σανιδάλια του, ὁ ἀκόλουθός του τὸ ἔσκασε μὲ τρόπο.

— Γιατὶ ἔφυγες ἔτσι ξαφνικά; τὸν ἐρώτησε ἔπειτα ὁ καρδινάλιος.

— Μὰ ἀφοῦ ἐσεῖς ποὺ εἶστε κύριός μου φιλήσατε τὸ ὑπόδημά του, ἐγώ, σὰν κατώτερος, σκέφτηκα πὼς θἄμουν ὑποχρεωμένος νὰ τοῦ φιλήσω κάτι ἄλλο.... ἀπάντησε ὁ ἐξυπνότατος Ραμπελαί.

ΣΤΙΧΟΙ

ΤΟ ΠΑΛΗΟ ΜΑΣ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τὸ παληό μας τὸ τραγοῦδι
ποὺ τ' ἀκούγαμε μαζί,
μιὰ κ' ἡ ἀγάπη μας ἐχάθη,
ποιὸς θὰ τῶλεγε νὰ ζῆ;

Ἀπὸ τότε ποὺ ἡ καρδιά μου
σ' ἔχασε παντοτινά,
δὲν τὸ πίστευα ποτέ μου,
γιὰ νὰ τ' ἄκουγα ξανά!

Κι' ὅμως νά, ποὺ κάποιο (βράδυ
—βράδυ ἀλλόκοτο, θαρρῶ,
μ' ἔν' ἀξέχαστο φεγγάρι
μακρυνὸ καὶ καθαρό,

Καθὼς γύριζα μονάχος
στὴν παληὰ τὴ γειτονιά,
τὸ ξανάκουσα καὶ πάλι
—καὶ στὴν ἴδια τὴ γωνιά!

Τὸ ξανάκουσα καὶ πάλι,
τὸ τραγοῦδι ποὺ ἀγαπῶ,
μὰ δὲν ἔμοιαζε καθόλου
τὸν παληὸ γλυκὸ σκοπό.

Τώρα πειὰ δὲν τραγουδοῦσε
τὸ ρυθμό του τὸ βαθὺ
—μὰ βογγοῦσε καὶ θρη- (νοῦσε
κατιτὶ ποὺ ἔχει χαθεῖ....

Πῶς μοῦ φάνηκε, δὲν ξέρω,
καθὼς τ' ἄκουσα ξανά:
μὰ ὅλα, γύρα καὶ βαθειά (μου,
γίναν ἔτσι σκοτεινά,

Ποὺ δυνάμωσα τὸ βῆμα,
μὲς στὸ βράδυ τὸ πικρὸ
—μὲ τὰ μάτια μου σκυμ- (μένα,
σὰν ν' ἀπάντησα νεκρό....

ΝΑΠ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΗΡΩΪΚΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

ΝΑΥΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ 1912-13

Ὁ στόλος μας στὴ Μυτιλήνη. Στὸ Πλωμάρι. Ἡ σύλληψις καὶ παράδοσις τῶν Τούρκων ὑπαλλήλων. Πῶς ἐσώθηκε ἡ πόλις τῆς Χίου ἀπ' τὴν καταστροφή. Ἡ ἐπέμβασις τῶν ξένων προξένων. Ποῦ πολεμοῦν οἱ γενναῖοι. Ἕνας γενναῖος Τοῦρκος στρατηγός, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ κατάληψη τῆς Μυτιλήνης ἀπ' τὸ στόλο μας ἔγινε στὶς 8 Νοεμβρίου 1912. Ἀλλὰ πρὶν ἀκόμα μποῦν τὰ θωρηκτὰ καὶ τὰ ἀντιτορπιλλικά μας σπὸ λιμάνι της, οἱ γενναῖοι της κάτοικοι ἔσπασαν τὶς τουρκικὲς ἀποθῆκες πολεμοφοδίων καὶ ἀφοῦ πῆραν ἀπ' αὐτὲς γκράδες καὶ μάουζερ, κατέβηκαν μαζὺ μὲ τὰ γυναικόπαιδά τους στὴν παραλία, γιὰ νὰ ὑποδεχτοῦν τοὺς ἐλευθερωτάς, ζητωκραυγάζοντας καὶ πυροβολῶντας.

Τὸ Πλωμάρι, ἡ δεύτερη μεγάλη πόλι τῆς Μυτιλήνης, κατελήφθη λίγες μέρες ἀργότερα ἀπ' τὴν πρωτεύουσα. Πρωτοῦ καταληφθεῖ, τὸ εὔδρομό μας «Μακεδονία» ἔστειλε μιὰ βάρκα, στὴν ὁποία ἐπέβαιναν ὁ πλοίαρχος Ἐμ. Φωστίνης καὶ ὀχτὼ ναῦτες μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ καταλύσουν τὶς ἐχθρικὲς ἀρχὲς τῆς πόλεως.

Μόλις ὅμως τὸ μικρὸ ἄγημα ἀποβιβάστηκε στὴν ἀκτή, φάνηκαν νἄρχονται πρὸς τὸ μέρος τους διακόσιοι περίπου Πλωμαρῖτες, οἱ ὁποῖοι ἦταν ὁπλισμένοι ὅς τὰ δόντια, ζητωκραύγαζαν καὶ πυροβολοῦσαν. Ἡ ἐνθουσιώδεις αὐτὲς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κράτησαν ἀρκετὴ ὥρα. Τέλος, ἀφοῦ ἀποκαταστάθηκε κάποια ἡσυχία, ὁ Φωστίνης ἔλαβε τὸ λόγο καὶ εἶπε:

— Ἐρχόμαστε νὰ καταλύσουμε τὶς τουρκικὲς ἀρχὲς καὶ νὰ σᾶς ἐλευθερώσουμε. Ἔχουμε διαταγὴ νὰ συλλάβουμε τοὺς Τούρκους ὑπαλλήλους καὶ νὰ τοὺς μεταφέρουμε στὴ «Μακεδονία». Μπορεῖτε νὰ μᾶς δεῖξετε ποῦ βρίσκονται;

— Τώρα θἄρθουνε μόνοι τους, ἀπάντησαν κορυφογελῶντας μὲ ἀγαθὴ πονηρία οἱ καλόκαρδοι Πλωμαρῖτες.

Καὶ πραγματικά, μόλις τελείωσαν τὴ φράσι τους, φάνηκε νἄρχεται ἕνα ἄλλο σῶμα ἐνόπλων, στὴ μέση τῶν ὁποίων ἔσερναν τὰ πόδια τους τρέμοντας ὁ μουντίρης, ὁ καϊμακάμης, ὁ τελώνης, οἱ τηλεγραφητὰ καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τῆς τουρκικῆς διοικήσεως.

Καθὼς θὰ καταλάβαν οἱ ἀναγνῶστες μας, τὶς ἀρχὲς τοῦ Πλωμαρίου τὶς εἶχαν καταλύσει οἱ ἴδιοι οἱ Πλωμαρῖτες, οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ συνέλαβαν ὅλους τοὺς Τούρκους ὑπαλλήλους, τοὺς πήγαιναν τώρα στοὺς ἀπελευθερωτάς των γιὰ «πεσκέσι»...

* * *

Ἡ Χίος κατελήφθη ἀπὸ τὰ πέσσερα βοηθητικὰ εὔδρομα «Ἀρκαδία», «Μακεδονία», «Μυκάλη» καὶ «Ἑσπερία», ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπέβαινε καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς μοίρας, πλοίαρχος Δαμιανός.

Ἕνα ἀπόγευμα, ἡ ἀτμάκατος τῆς «Ἑσπερίας» ἀποβίβασε στὸ νησὶ ἕνα ἄγημα γιὰ νὰ ζητήση ἀπ' τὸν Ζιχνῆ, τὸν ἀρχηγὸ τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων τῆς Χίου, τὴν παράδοσι τῆς πόλεως.

— Τὸ ξίφος μου, ἀπάντησε ὁ ἀνδρεῖος Ζιχνῆ, γράφει στὴ λάμα του αἷμα καὶ πετρέλαιο. Μὲ τὸ αἷμα θὰ ὑπερασπιστῶ τὴν τιμὴ τοῦ ἔθνους μου καὶ μὲ τὸ πετρέλαιο θὰ κάψω τὴν πόλι!...

— Οἱ γενναῖοι, παρατήρησε τότε ὁ πρόξενος τῆς Ρωσσίας, δὲν πολεμοῦν στὴν πόλι, ἀλλὰ βγαίνουν ἐπάνω στὰ βουνά.

— Γιὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω ἂν εἶμαι γενναῖος, ἀπάντησε ὁ Ζιχνῆ, θὰ πάρω τοὺς ἄνδρες μου καὶ θὰ πάω μαζύ τους στὰ βουνά, ἐκεῖ ποὺ πολεμοῦν οἱ γενναῖοι...

Ἔτσι κι' ἔγινε. Μετὰ τὴν ἀποχώρησι τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, ἄρχισε ἡ ἀποβίβασις τοῦ στρατοῦ μας καὶ ἐπακολούθησε ἡ κατάληψη τοῦ νησιοῦ.